

STANOVISKO PŘEDSEDNICTVA AS KTF UK K NOVÝM OPATŘENÍM DĚKANA

Dne 11. 6. 2025 byla přijata a s okamžitou platností implementována dvě opatření děkana bez předchozího projednání s Akademickým senátem KTF UK, čímž došlo k porušení základního principu kolegiálního rozhodování a transparentnosti, které jsou základními znaky správního procesu na veřejné vysoké škole a odbornými organizacemi působícími na fakultě, při nedodržení § 287 odst. 2 zákona č. 262/2008 Sb., zákoníku práce. Tato opatření byla navíc vydána v době děkanovy pracovní neschopnosti, a proto je jejich právní platnost a oprávněnost správního úkonu zásadně zpochybnitelná, neboť není zřejmé, zda osoba v pracovní neschopnosti mohla výkon své funkce vykonávat řádně a v souladu se zákonem.

Stanovisko k Opatření děkana č. 8/2025: *Církevní pověření akademických pracovníků Katolické teologické fakulty Univerzity Karlovy*

1. Kontext a obecné vymezení problému

Toto opatření děkana zásadním způsobem upravuje vztah mezi kanonickým statusem akademického pracovníka a jeho pracovněprávním statusem na fakultě. Ustanovení artikuluje, že církevní pověření udělené velkým kancléřem (včetně případného jeho neudělení, neprodloužení či odebrání) má přímý dopad na existenci pracovního poměru akademického pracovníka s Univerzitou Karlovou.

Takto formulované ustanovení však podle našeho názoru naráží na několik závažných problémů, které je třeba podrobit kritické analýze ve třech rovinách:

- Kompatibilita se statutem Univerzity Karlovy
- Kompatibilita s pracovním právem (zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce)
- Kompatibilita s právem Evropské unie (zejména antidiskriminačním právem)

2. Námitky

a. Nedovolené přenesení církevních kritérií do veřejnoprávního pracovního poměru

Zaměstnanci UK jsou zaměstnanci veřejné vysoké školy ve smyslu zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách (dále jen ZVŠ), a jejich pracovněprávní vztahy podléhají výhradně českému pracovnímu právu. Ačkoliv Katolická teologická fakulta má specifické postavení v rámci veřejné univerzity (viz § 33 odst. 4 ZVŠ), církevní požadavky (např. *missio canonica*, *nihil obstat*) nemohou být samy o sobě právním důvodem pro výpověď podle zákoníku práce (dále jen ZP).

Opatření děkana ztotožňuje ztrátu církevního pověření s „nesplňováním předpokladů pro výkon práce“ (§ 52 písm. f) ZP), čímž vytváří nelegitimní výpovědní důvod, který odporuje sekulárnímu charakteru pracovního práva a judikatuře českých soudů.

Předseda Akademického senátu KTF UK

Thákurova 3, Praha 6, CZ-160 00

ICO: 00216208, DIC: CZ00216208

tel: +420 220 181 360, fax: +420 220 181 234

e-mail: voprada@ktf.cuni.cz, www.ktf.cuni.cz

b. Porušení principu právní jistoty a prevence diskriminace

Zásadní právní riziko opatření spočívá v tom, že rozhodující pravomoc ohledně setrvání zaměstnance na fakultě přechází na osobu velkého kancléře, která není subjektem českého pracovního práva, nemá vůči zaměstnanci žádná zákonem definovaná práva a povinnosti a jejíž rozhodnutí nepodléhá kontrolě správních ani soudních orgánů ČR.

To zakládá systémovou nejistotu pro zaměstnance a zároveň vytváří nerovné postavení pracovníků podle jejich vztahu k náboženskému obsahu výuky, aniž by existovalo institucionální zakotvení ochrany proti svévolí ze strany zaměstnavatele. Takový postup by mohl být kvalifikován jako diskriminační ve smyslu § 16 Zákoníku práce a čl. 21 Listiny základních práv EU.

c. Ohrožení autonomie univerzity a zásah do akademických svobod

Zavedení systematické kontroly pracovních poměrů akademických pracovníků prostřednictvím mechanismu církevního pověření – které není předmětem právní úpravy univerzity ani ČR – zásadně narušuje autonomii UK garantovanou zákonem (§ 1 ZVŠ) a ústavní zásady svobody vědeckého bádání a výuky (čl. 15 Listiny základních práv a svobod).

Zejména automatizace výpovědi v případě neprodloužení církevního pověření činí z velkého kancléře faktického zaměstnavatele, aniž by tento nesl odpovědnost vůči univerzitě, fakultě či českému právnímu systému.

d. Načasování a rozsah revize církevních pověření akademických pracovníků

Navržený postup „zjištění aktuálního stavu církevních pověření“ do 30. června 2025 s následným provedením všech dalších kroků do 31. července 2025 představuje hromadnou, komplexní a časově velmi stísněnou revizi personálních práv a postavení všech akademických pracovníků fakulty.

Hromadné posuzování všech pracovníků najednou vytváří neúměrný tlak na personální i institucionální kapacity a neumožňuje individuální, věcné a spravedlivé vyhodnocení každého případu podle jeho konkrétních okolností.

Kanonická mise a případné personální změny by měly být řešeny *ad hoc*, na základě konkrétního prohřešku či objektivního důvodu, nikoliv plošnou „revizí“ celého akademického sboru, která vykazuje rysy systémového zásahu do personální struktury.

Takto navržený postup lze interpretovat jako účelové a regulérní obcházení běžných postupů organizačních změn, které by měly být transparentně projednány se všemi relevantními orgány fakulty a v souladu s právními normami.

3. Dopadová rizika

- Svévolné výpovědi kvalifikovaných pracovníků bez náležitého odůvodnění či možnosti právní obrany.
- Ztráta důvěryhodnosti univerzity jako veřejné instituce, která podřizuje svá pracovní rozhodnutí ne-transparentnímu řízení určenému třetí stranou.
- Ztráta dobrého jména a reputace fakulty, která může mít za důsledek ohrožení akreditací, projektů, i oslabení schopnosti navazovat spolupráci s dalšími subjekty na místní či mezinárodní úrovni.
- Potenciální soudní spory ze strany postižených pracovníků, ústavní stížnosti, antidiskriminační žaloby.

Stanovisko k Opatření děkana č. 7/2025 *Vymezení působnosti a pravomocí proděkanů a koordinátora pro právní a církevní agendy*

1. Kontext a obecné vymezení problému

Opatření děkana č. 7/2025 zřizuje nesystémovou funkci koordinátora pro právní a církevní agendy a mění působnosti proděkanů i pořadí zastupování děkana v případě jeho nepřítomnosti. Tato změna se dotýká klíčových mechanismů řízení fakulty, zejména ve vztahu k Opatření děkana č. 8/2025 a v situacích souvisejících s nepřítomností či případným odvoláním děkana.

Podle našeho názoru navržené opatření vyvolává závažná právní a institucionální rizika z následujících hledisek:

- Soulad s platným zákonem č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, a s vnitřními předpisy Univerzity Karlovy
- Respektování principů právní jistoty a transparentnosti v řízení veřejné vysoké školy.
- Dodržení demokratických a kolegiálních principů fungování akademického prostředí.

2. Námitky

a. Obcházení zákonných postupů pro zajištění vedení fakulty

Opatření mění pořadí zastupování děkana tak, že zjevně směřuje k obejití zákonných a statutárních pravidel pro zástup v nepřítomnosti či zajištění vedení fakulty v případě absence či odvolání děkana. Takový postup není v souladu s ustanoveními zákona o vysokých školách (§ 28 a § 29 zákona č. 111/1998 Sb.) ani se čl. 7 odst. 9 Statutu KTF UK.

b. Neadekvátní pravomoci proděkana pro vědu v oblasti projektové strategie

Opatření děkana č. 7/2025 svěřuje proděkanovi pro vědu mimořádně širokou a vnitřně neurčitou pravomoc:

„Proděkan u návrhů vědeckých projektů, jež mají být poskytovateli předloženy jménem fakulty, kontroluje soulad s posláním fakulty, soulad se strategií vědecké a publikační činnosti fakulty a vědeckou excelencí. V nezbytných případech je oprávněn stanovit nápravná opatření.“

Konkrétní rizika a problematické body tohoto ustanovení:

- Definovaná kritéria jsou příliš vágní a otevírají prostor svévolnému rozhodování o podpoře či vyloučení projektových žádostí. Pojmy jako „soulad s posláním fakulty“ nebo „vědecká excelence“ nejsou objektivní, dokud neexistují předem zveřejněné, jednotně aplikované a transparentní standardy. Proces posuzování není uveden.
- V akademickém prostředí je zásadní, aby hodnocení vědecké činnosti vycházelo z předem známých, objektivních a odborně doložitelných kritérií – nikoliv z volného uvážení jednotlivce.
- Žádný jednotlivec – včetně proděkana – nemůže garantovat odbornou způsobilost k posouzení celé šíře vědeckých disciplín, které fakulta zahrnuje. Posuzování odborné kvality návrhů bez recenzního řízení nebo alespoň kolektivní odborné konzultace odporuje zásadám akademické odbornosti a může být označeno za arbitrální a nekompetentní zásah do vědecké svobody pracovníků.
- Hrozí zneužití pravomoci k ideologickému nebo osobnímu vyřazování projektů. Umožňuje to proděkanovi „shazovat projekty od stolu“ bez skutečného odůvodnění – například kvůli tématu, osobě navrhovatele, čímž se formuje prostředí institucionální šikany a diskriminace.
- Neexistuje žádný kontrolní nebo odvolací mechanismus proti rozhodnutí proděkana.

c. Nepatřičné rozšíření pravomocí proděkana pro vědu ve věcech doktorského studia

Opatření děkana č. 7/2025 přisuzuje proděkanovi pro vědu a zahraničí rozhodovací pravomoci ve věcech práv a povinností doktorandů, organizace studia, stanovování termínů zkoušek a obhajob a jmenování členů komisí. Tato koncentrace moci do rukou jednoho funkcionáře je v rozporu s běžnou strukturou rozhodování na veřejných vysokých školách, obchází roli školitelů a garantů a neodpovídá požadavkům správního řízení a akademické samosprávy. Fakulta tímto ustanovením porušuje principy odborné autonomie i vnitřní kontroly.

d. Nepatřičná centralizace řízení děkanátních útvarů

Opatření č. 7/2025 zavádí „obsahové a koncepční podřízení“ studijního, vědeckého a zahraničního oddělení děkanátu pod proděkana pro vědu a zahraničí a proděkana pro studium. Taková formulace je v rozporu se standardní strukturou řízení veřejné vysoké školy, kde je odborný aparát veden tajemníkem a proděkani zajišťují odborný dohled v rámci kompetencí svěřených děkanem. Tímto krokem dochází ke znejasnění pravomocí, k riziku nátlaku na administrativní pracovníky a k destabilizaci provozních a správních procesů.

e. Zřízení funkce „koordinátora pro právní a církevní agendy“ a obcházení akademické samosprávy

Opatření děkana č. 7/2025 nově zavádí pozici tzv. koordinátora pro právní a církevní agendy, kterému přiznává mimořádně rozsáhlé kompetence v oblasti vnitřního řízení fakulty. Tato funkce je však systémově, právně i akademicky problematická z následujících důvodů:

- Absence právního zakotvení: funkce „koordinátora“ není uvedena v žádném z vnitřních předpisů Univerzity Karlovy. Nejde tedy o standardní akademickou či správní funkci, není schvalována žádným samosprávným orgánem a není podrobena žádné formě akademické kontroly. Její pravomoc je formulována mimo rámec zákonných struktur veřejné vysoké školy.
- Zásah do struktury řízení fakulty: Koordinátorovi je podle opatření „z hlediska obsahového a koncepčního podřízena kancelář děkana“, což fakticky znamená odtržení této klíčové administrativní složky od přímé odpovědnosti děkana, jenž je jediný podle zákona oprávněn fakultu řídit (§ 28 zákona o vysokých školách). Tím dochází k nepřijatelné difúzi pravomocí bez odpovědnosti, což odporuje zásadě transparentního řízení veřejné instituce.
- Překročení mezí odborné role v právní a církevní agendě: Deklarovaná činnost koordinátora zahrnuje přípravu vnitřních předpisů, správu vztahů se Svatým stolicem a Českou biskupskou konferencí, jakož i výklad „kanonicko-právních podkladů“ činnosti fakulty. Tyto oblasti vyžadují specializované znalosti a zároveň právní kontrolu, kterou nelze svěřit jedné osobě bez oponentury a bez garancí, že nebude zneužita k ideologickému dohledu nad vnitřním životem fakulty.
- Politizace a ideologizace péče o bezpečné prostředí: Součástí deklarovaných pravomocí koordinátora je i „péče o prevenci zneužití autority a sexuálního obtěžování“. Tato agenda je však na úrovni univerzity garantována nezávislými strukturami, které mají chránit důvěrnost a nezávislost při řešení podnětů. Přiřazením této agendy „koordinátorovi“ vzniká oprávněné podezření, že má být centralizována moc nad citlivými osobními podněty a využita k jejich kontrolovanému zpracování v zájmu vedení fakulty.
- Zásadní ohrožení akademické svobody a samosprávy: Z pozice koordinátora, který nemá demokratickou legitimitu, ale fakticky vstupuje do tvorby předpisů, komunikace s církevními strukturami i do správních procesů, se stává stínový správce fakulty.

3. Dopadová rizika

- Možnost nelegitimního nebo svévolného zásahu do řádného vedení fakulty
- Podkopání důvěry v řízení fakulty a vnitřní správu akademického společenství

- Zvýšené riziko právních sporů a škody na pověsti fakulty i univerzity
- Možnost porušení zásad GDPR

USNESENÍ PŘEDSEDNICTVA AKADEMICKÉHO SENÁTU KTF UK

Předsednictvo Akademického senátu Katolické teologické fakulty UK vyjadřuje zásadní výhrady vůči obsahu a právní platnosti Opatření děkana č. 7/2025 a 8/2025 a žádá:

- Okamžité pozastavení účinnosti obou opatření do doby, než bude jejich obsah zcela prověřen z hlediska souladu s platnými právními normami a statutárními pravidly fakulty a univerzity.
- Zapojení AS KTF UK do přípravy a schvalování takto zásadních změn v organizačním uspořádání fakulty.
- Prověření opatření rektorkou UK (a případně i AS UK) s ohledem na dodržení zákonných požadavků a transparentnosti řízení veřejné vysoké školy.

V Praze dne 13. června 2025

doc. David Vopřada, Dr.
předseda Akademického senátu KTF UK